

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool Sint-Bavo te GENT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 21154

Instelling Vrije Basisschool Sint-Bavo

Directeur Geert MALLEMS

Adres Apostelhuizen 2 - 9000 GENT

Telefoon 09-235.22.00

E-mail directie@sint-bavo.be

Website www.sint-bavo.be

Bestuur van de instelling Sint-Bavobasisschool

Adres Apostelhuizen 2 - 9000 GENT

Scholengemeenschap GENT

Adres Sint-Salvatorstraat 14 - 9000 GENT

CLB Vrij CLB Regio Gent

Adres Marialand 29 - 9000 GENT

Dagen van het opvolgingsbezoek 06-06-2016; 07-06-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 07-06-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 07-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Marc BOONE

Teamleden Jan DEVOS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	4
3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	4
3.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming	5
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming.....	10
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 22-04-2013 tot 25-04-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 25-04-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

muzische vorming

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterschool toont middels de leerplanbewaking aan dat het inhoudelijk aanbod voor Nederlands in overeenstemming is met de ontwikkelingsdoelen. De jaar- en themaplanning waarborgt een brede invalshoek en hierbij wordt rekening gehouden met de inbreng van de kleuters. Verticale samenhang is overwegend gericht op mondelinge taalvaardigheid. De leraren laten zich positief uit ten aanzien van de beschikbaar gestelde financiële budgetten voor aanschaf van didactische materiaal. Uitbreiding van het boekenaanbod is in uitvoering. De resultaten van genormeerde tests bevestigen dat de vooropgestelde doelen in voldoende mate nagestreefd (en bereikt) worden. De (extra)begeleiding gebeurt aan de hand van een zorgcontinuüm waarbij elke onderwijsgevende zijn taak kent en opneemt.

3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Uit het gehanteerde bewakingssysteem via de leerplannen, blijkt dat de kleuterschool in voldoende mate tegemoet komt aan de inspanningsverplichting ten aanzien van de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming. De leraren spreiden hun aanbod over de vijf muzische domeinen. De materiële ondersteuning aangaande gebruiks- en verbruiksmaterialen voldoet in ruim voldoende mate. Periodieke evaluatie is voorzien in het kindvolgsysteem. De zorg ligt overwegend in handen van de klasleerkrachten.

3.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum	Vooraf
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	Zowel voor Nederlands in de kleuterafdeling als voor muzische vorming in de kleuter- en in de lagere afdeling, legt de school een strategisch actieplan voor, waaraan de pedagogische begeleidingsdienst haar medewerking verleende, in samenspraak met de bezielende en coachende directie en het gedreven kernteam. Het gaat telkens om een operationele driejarenplanning die is ontstaan bij de aanvang van het schooljaar volgend op de schooldoorlichting van april 2013. Hieruit blijkt een gestructureerde en doelmatige aanpak om de tekorten weg te werken. Voor Nederlands in de kleuterafdeling resulteert dit in acties op organisatorisch en inhoudelijk vlak waarbij de actieve, gesproken taalverwerving centraal staat en met extra aandacht voor anderstalige nieuwkomers. Uit het actieplan blijkt dat het talig verrijken van een aantal speel- en leerhoeken, het gebruik van begrippenlijsten, het verrijken van het boekenaanbod, ... bewuste streefdoelen zijn. Voor muzische vorming werd voor het kleuter- en het lager onderwijs simultaan een traject uitgezet, vertrekkende vanuit de visie op muzische vorming (2-5-21-strategie) conform het leerplan. Dit resulteerde in overzichten voor elk van de muzische domeinen vanaf de kleuter- tot aan het einde van de lagere school. Organisatorische maatregelen leiden ertoe dat de expressiekansen van kinderen en de deskundigheid van leerkrachten toenemen. Vrij recent werden evaluatievormen van muzische vorming onder de loep genomen. Rapportering komt volgend schooljaar aan de orde en betekent het sluitstuk van het traject. De minimale verwachtingen en afspraken worden dan geformaliseerd zodat ze duurzaam zijn in de tijd en een leidraad betekenen voor al wie nieuw is op school of muteert naar een andere klas. Zodoende is de muzische kwaliteitszorg gewaarborgd. Als referentiekader verwijzen de kleuterleerkrachten naar een netgebonden didactisch naslagwerk waarop ze de organisatie en hun inhoudelijk aanbod baseren. Aanvullend en verrijkend verwijzen de leerkrachten naar diverse bronnen: een paar methodes uit de handel, tijdschriften, internetsites, ... Omdat het bovenvermeld netgebonden didactisch naslagwerk niet sluitend is afgestemd is op de goedgekeurde leerplannen, verwijzen ze in hun planningsdocumenten naar de leerplandoelen, bijvoorbeeld bij de brainstorm en bij de themapanning. Per thema worden drie dominante doelen uit het leerplan vooropgesteld. Met een 'zoeker' kunnen kardinale leerplandoelen geselecteerd worden. Men opteert om volgend schooljaar met een digitale zoekmachine te werken waaruit blijkt welke doelen reeds wel/nog niet aan de orde waren en waarop de frequentie van elk nagestreefd doel afleesbaar is. De leerkrachten beseffen dat dit werk niet af is en dat de huidige aanpak (nog) niet volledig conform de gangbare leerplannen verloopt. Met de nieuwe netspecifieke leerplannen in het verschiet, zal het erop aankomen deze keer de trein niet te missen. De jongste en de oudste kleutergroep beschikken elk over een eigen jaarplanning waarbij naast de jaarkringgebonden thema's ook tijd voorzien is voor meer alternatieve, occasionele en eventueel actuele thema's.
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Actief leren</i>	

De thema's worden in overleg met alle betrokken leerkrachten van een leeftijdsgroep bepaald en uitgewerkt. Overleg tussen de jongste en oudste leefgroepen is er overwegend informeel, bijvoorbeeld voor de jaarlijks weerkerende thema's. Bij de oudste kleuters liggen in de regel ook de geplande uitstappen vast.

Bij de themaplanning is er telkens inbreng mogelijk van de kleuters. Zodoende sluiten werkvormen en inhoud aan bij de leef- en beleavingswereld van de kleuters. De inbreng van de kleuters wordt verrijkt met het aanbod van de leerkracht. Voor een spreiding over de verschillende bestaansdimensies hanteert men een vierledige structuur. Voor een breed en evenwichtig gespreid aanbod hanteren de kleuterleidsters echter geen overzicht waaruit gerichte aandacht blijkt voor alle domeinen (en mogelijke activiteiten) binnen Nederlands en muzische vorming (zo ook niet voor de andere leergebieden en persoonlijkheidsaspecten). De thema-uitwerking neemt normaliter zo'n twee weken in beslag, afhankelijk van de aard van het thema en de leeftijdsgroep van de kleuters en deze is uitgebreid beschreven in relatie tot ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen.

Een weekplanning is vrij genuanceerd uitgeschreven en doet tevens dienst als dagplanning. Dit bemoeilijkt het aansluiten bij het actuele beheersingsniveau van de kleuters. In die zin lezen we ook weinig informatie over de organisatievorm binnen de klas (evenwicht tussen klassikale, groeps- en individuele opdrachten), het aanbod van de keuzehoeken, minder aandacht voor differentiatie ad rem, en een reflectiemoment (eventueel op kind- en/of klasniveau aan het einde van de dag).

Voor wat betreft het tekort voor Nederlands verwoorden de klastitularissen activiteiten binnen elk domein. Zo krijgt het spreken gerichte kansen middels vertelplaten, een taaldobbelsteen, navertellen, open vraagstelling, coöperatieve werking waarbij kleuters elkaar bevragen (bv. met hulp van de oudere kleuters) ... en verwijzen kleuterjuffen naar de diverse speelwerkhoecken in de klassen die (mutuele) taaluiting uitlokken. Voor het domein luisteren heeft men het over gerichte luisterspelletjes (al of niet geblinddoekt), een luisterhoek (momenteel nog zonder hoofdtelefoon), muzikale luisterspelletjes, reageren op geluiden, fonologische en fonemische bewustwording, ... Om de leesinitiatie op gang te brengen liggen afspraken vast doorheen de kleuterleeftijden i.v.m. de pictografische voorstelling van hoeken, kalenders, hoeveelheden, boodschappenlijsten en stappenplannen, verzen en liedteksten met visuele ondersteuning... tot het herkennen van de eigen voornaam door de kleuters. Voor het domein functioneel schrijven verwijzen de kleuterleidsters naar bijvoorbeeld het noteren van kleuteruitspraken over hun creaties. Voor wat het instrumenteel schrijven betreft, organiseert men gerichte activiteiten i.v.m. schrijfinitiatie op basis van een methode uit de handel. Daarvoor is een tweewekelijks tijdstip voorzien dat begeleid wordt door eenzelfde leerkracht. De klastitularissen hebben het over contouren maken in scheerschuim, friezen natekenen en verderzetten, stempelen, grondpatronen uit het leerplan inoefenen, ... Taalbeschouwende activiteiten liggen in de aard van jabbertalk, onomatopoeën, begin-, midden- en eindrijm, contact met vreemde talen, zelf gedichten maken bij de oudste kleuters, ...

Maximale taalvaardigheidsontwikkeling (TVO) is gebaseerd op een drietal uitgangspunten: een motiverend klasklimaat, functionele opdrachten en een doelmatige ondersteuning. Een toegevoegde waarde betekenen de voorleesmomenten (door leerlingen van de lagere school), een muzikaal verhaal, poppenkastspel door een externe persoon of door oudere kinderen, ... Voor de oudste kleuters komt daar eventueel bij: bibliotheekbezoek, deelname aan de gedichtendag, en activiteiten tijdens de voorleesweek.

Voor de leerplanbewaking muzische vorming hanteert men -net zoals in het lager onderwijs- een concept dat is gebaseerd op het leerplan. Voor een laagdrempelige overgang van de kleuter- naar de lagere school is een gemeenschappelijke planning voorzien tot en met het eerste leerjaar. Aan de hand van een codering, blijkt in welke mate de leerplandoelen intentioneel aan de orde kwamen. De relatie met de ontwikkelingsdoelen is duidelijk afleesbaar. Elk van de domeinen binnen muzische vorming krijgt op regelmatige basis aandacht. Zo verwijzen de leerkrachten voor het domein muziek naar activiteiten als ritme klappen (djembé), ademhalingspelletjes, (zelfgemaakte) instrumenten hanteren, het onthaal- en gymlied zingen, ... Bij het domein beeld halen exploreer- en experimenteeransen het in de aanvangsklassen op een productgerichte aanpak. De kleuters krijgen de kans om via diverse materialen (klei, houtskool, verfsoorten,...) hun materiaalgevoeligheid op te voeren. Oudste kleuters boetseren figuratief, maken pluimendozen aan en krijgen ruime kansen voor tweedimensionale weergave.

Voor drama en bewegingsexpressie verwijst men onder meer naar een map door de zorgleerkracht ter beschikking gesteld en waarin een 40-tal ideeën fiches zijn opgenomen. Drama-activiteiten worden soms klasoverschrijdend georganiseerd.

Dansante expressievormen krijgen rijke kansen o.m. via een bachelorproef van een collega en enkele muzische naslagwerken. Om de andere week krijgen de kleuters een extra activiteit bewegingsexpressie door een vaste leerkracht. Poppenkast wordt al eens gezamenlijk georganiseerd voor de derde kleuterklas en het eerste leerjaar. Het aspect 'media' binnen muzische vorming krijgt aandacht via een digitaal programma, het gebruik van een fototoestel en het omgaan met diverse materialen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterleerkrachten laten zich positief uit ten aanzien van het aanwezig materiaal op school, dat in de loop van het schooljaar kan aangeschaft worden volgens noodzaak. Een materiaalinventaris is aanwezig en gestructureerd opgebouwd per kleuterklas en naar onderwerp.

Om onder meer het boekenaanbod uit te breiden voorziet de directeur een specifiek budget waarmee de huidige klasbibliotheek zal aangevuld en verrijkt worden. De leerkrachten zullen hierbij oog hebben voor een variatie aan boekensoorten zodat elke kleuter zich aangesproken voelt: zelfgemaakte klasgebonden foto-albums, probleemboeken, puzzelboeken, doorkijkboeken, groei-, evolutie- en uitklapboeken, voel- en lappenboeken, gevoelensboeken, draaiboeken, dagboeken, receptenboeken, grootformaatboeken, aangepaste tijdschriften, scheurboeken voor de jongste kleuters, enz. die naar inhoud en lay-out (bladspiegel!) tegemoet komen aan de evoluerende kleuterleeftijd.

Hieruit leiden we af dat groot- en kleinmotorisch materiaal op klas- en schoolniveau ruimschoots aanwezig zijn. De leerkrachten verrijken desgevallend aanvullend met eigen en/of kosteloos materiaal. De klassen zijn qua oppervlakte eerder krap bemeten en het peuterlokaal kan maar bezwaarlijk een 'klas' genoemd worden. Een open ruimte vlakbij brengt enig soelaas. De school is zich hiervan bewust maar kampt met plaatsgebrek. De klasinrichting is sterk verschillend volgens de eigen leerkrachtentvisie en stijl. De inrichting van sommige kleuterklassen betekent de spiegel van een werkplaats die tegemoet komt aan de affectieve beleving van de kleuters en hun specifieke behoeften. Ze stralen een gevoel uit van structuur, geborgenheid en rust... voorwaarden voor een krachtige leer- en leefomgeving. Andere klassen ogen veeleer overvol en/of er ontbreken soms knus ingerichte hoeken die een gevoel van samenhang en persoonlijke erkenning niet steeds ten goede komen. De hoekeninrichting en de talige verrijking van bijvoorbeeld de boekenhoek, de verkleedhoek, de puzzelhoek en de luisterhoek (een prioriteit binnen de kleuterafdeling) vertonen soms opmerkelijke verschillen van de ene tot de andere klas en heeft in welbepaalde gevallen beslist nog groeikansen. Er is gerichte aandacht voor een multicultureel boeken- en poppenaanbod. Muzische kleuterrealisatie treffen we in zowat elke klas en ook wel in de gang of aan de klasdeur aan.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om het actuele beheersingsniveau evenals de evolutie die kleuters doormaken vast te stellen en te beïnvloeden verwijzen de kleuterleidsters naar dagelijkse observaties. Iedereen bepaalt voor zich welke aspecten geobserveerd worden en op welke wijze de vaststellingen geregistreerd worden: losse notities in een schrift, via post-its of met klaslijsten. Er leven weinig afspraken voor een gelijkgerichte aanpak, laat staan voor het doorgeven ervan aan de volgende leerkracht. We stellen vast dat deze notities ook niet meteen van aard zijn om ad rem te interveniëren maar veeleer om na verloop van tijd een synthese op te bouwen, bijvoorbeeld in het licht van een klasbespreking of een zorgoverleg. Specifieke klaslijsten voor deelvaardigheden binnen elk van de leergebieden (en persoonlijkheidsaspecten) zijn niet in gebruik. Driemaal per jaar worden de kleuters geëvalueerd op een (deel van) 85-tal persoonlijkheidsaspecten, naargelang de leeftijd. Een kleurencode geeft de mate van beheersing aan. Deze gegevens betekenen vaak de aanzet en de leidraad voor een multidisciplinair overleg (MDO). Vanaf de tweede kleuterklas tot en met het eerste leerjaar worden tests afgenomen waarin talige elementen een belangrijke plaats krijgen. De resultaten betekenen naar verluidt meestal een bevestiging van de inschatting en het vermoeden van de leerkracht. De resultaten van de (taal)test bij de aanvang van het eerste leerjaar bestendigen dit gevoel. Zodoende hebben deze nog niet geleid tot ingrijpende aanpassingen binnen de kleuterschool en de aanvangsjaren van de lagere school.

Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Voor een beeldvorming over lange(re) termijn is voor elke kleuter een (digitale) map voorzien waarin eventuele anamnesegegevens, info over de thuissituatie, het schoolverloop (digitaal) afleesbaar zijn. Het document volgt de leerling doorheen de basisschool. Voor de beeldvorming van elk kind bij de aanvang van het schooljaar door de nieuwe leerkracht worden overgangsgesprekken georganiseerd. De school opteert voor leefgroepen waarbij de jongste kleuters volgens een bepaalde strategie van klas doorschuiven naarmate peuters zich aandienen. In de bovenbouwklassen opteert men voor heterogene, gelijkwaardige groepen die jaarlijks worden gehegroepeerd zodat kleuters in de regel nooit twee jaar bij dezelfde juf zitten. Hoewel de leerkrachten niet verwijzen naar een begeleidingsconcept binnen de school op maat van de kleuter, kunnen ze hun taak als eerstelijnszorgger toelichten en concretiseren evenals deze van de ondersteunende zorgleerkrachten en -coördinator. Een aanmeldingsformulier is voorzien voor kinderen wiens ontwikkeling anders verloopt dan verwacht, waarna eventueel een procedure wordt opgestart via overleg met de betrokken actoren. Kleuters met taalproblemen en -achterstand krijgen extra ondersteuning door de betrokken zorg-en/of AN-leerkracht. Anderstalige en taalzwakke kleuters worden desgevallend klasoverschrijdend gehegroepeerd voor extra taalondersteuning. De klemtoon ligt hierbij op basale taalverwerving om het welbevinden van deze kinderen te voeden: ondersteunende gebarentaal, vormen van préteaching (rond begrippen en kalenders). Specifieke instructietaal waar zorg- en klasleraren complementair en cumulatief werken, is nog geen verworvenheid binnen de school. We stellen vast dat binnen de hele zorgwerking meer aandacht kan gaan naar concrete acties op de werkvloer voor kinderen met een zorgvraag (cf. zorgfiches). Klasleerkrachten reiken voorbeelden aan van ondersteunende initiatieven die klasintern aan bod komen: taalstimuli, raamfiguren, rijmen, ... Ze reiken ook voorbeelden aan van initiatieven in verband met de muzische sfeer, bijvoorbeeld voor kinderen met minder spreek- of expressiedurf. Naargelang de noodzaak wordt een beroep gedaan op de zorgleerkrachten die klasintern of -extern worden ingeschakeld. Deze keuze gebeurt na overleg tussen de betrokken onderwijsgegenden en is gericht op maximale leerwinst voor de hulpbehoevende kleuters. Externe consulten (CLB, revalidatie, logopedie,...) voorzien in ondersteuning voor kinderen met een specifieke pathologie. Met deze diensten en medewerkers worden goede contacten en samenwerking onderhouden.
--	--

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De school stemt haar muzisch aanbod aantoonbaar af op de leerplannen. Daarvoor hanteert ze diverse bronnen. Uit de planning blijkt voldoende aandacht voor een evenwichtige spreiding over de vijf domeinen van muzische vorming. De school gaat in ruime mate in op het cultureel aanbod van buitenaf. Voor verticale samenhang verwijst het team naar de aanwezige leerlijnen die hun aanzet vinden in de kleuterschool. Horizontale samenhang binnen en buiten het leergebied is vaak een bewust streefdoel. Onder meer uit een materiaalinventaris blijkt een ruim voldoende aanbod van ondersteunend didactisch materiaal. Er zijn aanzetten voor gevarieerde evaluatievormen die het proces en product beogen. De leer(ling)begeleiding ligt in handen van de leerkrachten.

Curriculum	Voor muzische vorming werd simultaan met het kleuteronderwijs een traject
Onderwijsaanbod	uitgezet, vertrekkende vanuit de visie op muzische vorming afgestemd op het
<i>Referentiekader</i>	leerplan. Dit resulteerde in een planning waarin de vijf muzische domeinen aan
<i>Planning</i>	de orde zijn. Voor een continue opbouw is een opdeling voorzien voor het
<i>Evenwichtig en volledig</i>	kleuteronderwijs en het eerste leerjaar, zo ook voor het tweede, derde en
<i>Samenhang</i>	vierde leerjaar, gevolgd door een soortgelijke leerlijn voor het vijfde en het
<i>Actief leren</i>	zesde leerjaar. De leraren zijn geïnformeerd over de 2-5-21-strategie, eigen aan
	het netgebonden leerplan voor muzische vorming. Uit de gehanteerde
	documenten blijkt dat de leerkrachten de leerplandoelen bewaken voor elk van
	de vijf muzische domeinen. Er is een duidelijke en sluitende verwijzing naar de
	eindtermen, waarbij de frequentie van intentionele aandacht via een code
	afleesbaar is. Deze werkwijze leidt ertoe dat er een vrij evenwichtig aanbod is
	voor elk van de vijf domeinen binnen muzische vorming. Bij sommige
	leerkrachten is het een bewust streefdoel om maandelijks een aanbod te
	voorzien voor elk muzisch domein. Leerlingen krijgen de kans om media te
	integreren in het muzisch aanbod. De school beschikt daarvoor over een
	beleidsplan met initiatieven en verwijzing naar de leerplandoelen evenals naar
	de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen.

Voor een gevarieerd en gegradeerd muzisch aanbod baseren de leraren zich -naast hun eigen inbreng- op meerdere publicaties uit de handel waaruit weinig gelijkgerichtheid blijkt doorheen de lagere school. De onderwijsgegenden verantwoord dit vanuit de relatie met de aanvankelijke leesmethode, afstemming op de gehanteerde methode voor wereldoriëntatie (nu genoemd: 'Mens en maatschappij, wetenschappen en techniek - MMWT) en persoonlijke voorkeuren. Leerkrachtafhankelijk worden deze lessenspakketten al dan niet strikt gevolgd. Samenwerking met de leermeester lichamelijke opvoeding is overwegend gericht op het domein bewegingsexpressie. Sommige leerkrachten beschikken hiervoor over een documentatiemap(je) met lessen en mogelijk bewegingstussendoortjes en die uitgaat van de pijlers 'beschouwen' en 'creëren'. De (zorg)leerkrachten werken ook persoonlijke initiatieven uit via een jeugdboek of -tijdschrift, een thema, eigen ideeën, ... Daarnaast verwijzen ze voor hun aanbod ook naar het internet, het schoolfeest en... het leerplan.

De klasleraren reiken voorbeelden aan van horizontale samenhang tussen muzische vorming met diverse leergebieden: methodegebonden in het eerste leerjaar, afstemming op MMWT of Nederlands doorheen de andere leerjaren. Een geïntegreerde aanpak is expliciet aan de orde tijdens bijvoorbeeld projecten en vieringen, de actualiteit en extra murale initiatieven. Vooral uit deze laatste blijken waardevolle kansen voor het muzisch beschouwen en creëren. De school legt hiervoor een 'cultuurmap' voor met initiatieven die dit schooljaar aan bod kwamen. Voor elk leerjaar is een aanbod voorzien. Uit een rits van initiatieven

-overwegend in de nabije schoolomgeving- komen leerlingen in contact met diverse kunstvormen en -uitingen: theater in de Kopergietery, dansworkshops in de Bijloke, bezoek aan het designmuseum i.v.m. binnenhuisarchitectuur, het SMAK evenals het MSK i.v.m. destijds en actuele kunstuitingen, een rondleiding in de stedelijke opera ('operaspoken'), actief museumbezoek aan het Lam Gods waarbij de leerlingen op zoek gaan naar de verdwenen panelen, het MIAT (schering en inslag), bezoek aan de stadsbibliotheek,... De meeste van deze culturele initiatieven overstijgen de kijk- en luisterfase, met actieve belevings- en doe-activiteiten. Een filmaanbod voor de leerlingen vanaf het derde leerjaar is opgenomen in het cultureel aanbod.

In de regel participeert de school aan de gedichtendag, de poëzieweek en andere initiatieven die in relatie staan met muzische componenten. Een leerkracht realiseerde een eindwerk rond cultuureducatie. Sommige onderwijzers missen traditionele muzische uitingsvormen vanuit de 'heimat cultuur' als alternatief en aanvulling op de vele eigentijdse muzische initiatieven en creaties.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijsgeevenden laten zich positief uit over de aanwezige gebruiks- en verbruiksmaterialen op school, niet alleen voor het leergebied muzische vorming maar ook voor de andere leergebieden en persoonlijkheidsaspecten van de kinderen. Wat leerkrachten vragen en kunnen verantwoorden, wordt hen in de regel toegekend. Voorbeelden worden verwoord van extra aanschaf in verband met muzische naslagwerken. Er leeft ook de bereidheid onder de teamleden om klasgebonden materialen uit te lenen aan collega's die er behoefte aan hebben. De school beschikt voor elk leergebied (en persoonlijkheidsaspect) over een inventaris (in opmaak) van de aanwezige materialen. Deze wordt eerstdaags gefinaliseerd en aan de teamleden ter beschikking gesteld. Sommige leraren leggen een vorm van klaseigen materiaal inventaris voor.

In elke klas, evenals aan de klaswand en in de gang bemerken we - leerkrachtafhankelijk- muzische realisaties, hoofdzakelijk van individuele leerlingen. Groepsrealisaties zijn minder aanwezig / geëtaleerd. Een centrale ruimte waar medeleerlingen, leraren en ouders schrijf-, muzische en andere creaties van de leerlingen onder ogen krijgen (omwille van de motiverende waarde) is er niet. Occasioneel gebeurt dat bij schoolacties, projecten of vieringen. Leraren verwijzen hiervoor wel eens naar de schoolwebsite al biedt die maar beperkt soelaas. Een klaseigen digitale blog is niet ingeburgerd. Het gegeven dat de klas soms eerder schraal is 'aangekleed', verantwoorden sommige teamleden vanuit het technische aspect (wanden lenen er zich niet toe). Men wil zich naar verluidt ook hoeden voor overdadige prikkels die kinderen kunnen afleiden en die niet tegemoet komen aan de behoefte voor structuur bij de kinderen. Het schoolteam betreurt dat het niet beschikt over een (ingericht) muzisch lokaal.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De voorbije drie jaar heeft de school sterk ingezet op de inhaalbeweging van muzische vorming. Het ligt in de bedoeling volgend schooljaar met het laatste - niet onbelangrijke- luik 'evaluatie' te finaliseren en te borgen wat goed is. Een werkgroep hieromtrent staat in de steigers. Het team worstelt momenteel met een zinvolle en haalbare evaluatie voor het leergebied muzische vorming. Op school treffen we een evaluatiebundel en een muzische evaluatiekoffer aan die suggesties aanreiken maar die niet door iedereen gekend/gehanteerd worden. Enkele leraren hanteren de evaluatiestrategie uit de methode, die soms in relatie staat met de vooropgestelde doelen. Alle onderwijsgevendenden reiken voorbeelden aan van goedbedoelde pogingen en initiatieven: pluimen, smileys, post-its, via de bal of de dobbelsteen, hartenpunten geven, een vorm van waarderingsronde, etaleren, carrouselwerking met tussentijdse evaluatie, ... Het werken met klasoverzichten voor deelvaardigheden en technieken, is niet in gebruik. Uitzonderlijk treffen we een degelijke strategie aan voor zelfevaluatie door de leerlingen voor elk van de muzische domeinen. We kunnen stellen dat het team tot op heden minder vertrouwd met de evaluatiemogelijkheden voor muzische vorming op vlak van proces- en productevaluatie, evenals van leerkracht- en leerlinggerichte evaluatie en de combinatie ertussen. Directie en enkele leerkrachten verzorgden wel eens fragmenten van demo-lessen die door het team werden bijgewoond en geëvalueerd. Evaluatie is vaak gericht op randverschijnselen dan wel op de essentie van het muzisch beleven, aanvoelen en uiten. In het verlengde daarvan kaderen we ook de rapportering die de registratie is van de evaluatie. Mondelinge rapportering over opmerkelijke leergebiedinhoudelijke en/of persoonsaspecten is minder gebruikelijk maar kan, bijvoorbeeld tijdens een MDO, een ouderavond, bij poortcontacten, ... Het belangrijkste communicatiekanaal zijn de schoolrapporten. Muzische evaluatie gebeurt dan ook overwegend in het licht van die rapporten. Ze verschaffen weinig informatie over de muzische ontwikkeling van de leerlingen. De directeur geeft aan dat de aanpassing van de rapportering volgend schooljaar prioritair opgenomen wordt. De relatie ten aanzien van aanleg en inzet is niet afleesbaar. We bemerken in sommige rapporten een overaccentuering voor de domeinen beeld en muziek, hoewel op bepaalde momenten over alle domeinen wordt geregistreerd. Geschreven commentaar ontbreekt nagenoeg.

Op de BaSo-fiche is de rubriek 'Muzische vorming' voorzien.

Begeleiding	De begeleiding ligt overwegend in handen van de klasleerkracht.
Leerbegeleiding	Zorgleerkrachten worden ook ingeschakeld, echter niet met een expliciete preventieve of curatieve bedoeling, wel als 'zuurstof' om de klasleerkracht kindvrij te roosteren voor additieve taken. De onderwijsgegenden reiken voorbeelden aan hoe ze hun eerstelijnszorg invullen bij kinderen met bv. fijnmotorische stagnaties, ritme- en tonusretardaties binnen het domein muziek. Voor maximale leereffecten wisselen leerkrachten wel eens van klas op basis van een specifieke expertise voor deelvaardigheden binnen de muzische sfeer. De carrouselwerking (met drie groepen) betekent een variant hierop. Deze laatste vorm wenden sommige leerkrachten aan om zich te bekwamen in muzische deelvaardigheden waarin ze nog een groeiproces ervaren. Extra ondersteuning en/of samenwerking met het zorgteam kan, maar is veeleer een particularisme dan een verworvenheid. Problemen van specifieke aard (uitingsangst, spraakstoornis,...) zijn bespreekbaar tijdens een MDO. Een leerkracht (koorleider, logopedische opleiding, ...) kunnen in voorkomend geval ingeschakeld worden.
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Zorg</i>	We vermelden hier ook de vaststelling dat het voorziene aantal lestijden voor de leerbegeleiding op weekbasis in zowat elke klas naar het minimum neigt op basis van de netgebonden voorschriften (minimum 3 lestijden per week). Directie en klasleraren zijn zich hiervan bewust en dienen nauwgezet te bewaken dat de voorziene lestijden ook effectief aangewend worden voor dit leergebied. De onderwijsgegenden reiken voorbeelden aan van intra en extra murale muzische initiatieven binnen en buiten de school(m)uren -zoals hierboven aangegeven- wat een toegevoegde meerwaarde betekent bovenop het weekgebonden minimumaanbod.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marc BOONE de inspecteur-verslaggever	Geert MALLEMS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	